

Hướng dẫn **Soạn văn 6 bài: Việt Nam quê hương ta** trang 64 sgk Ngữ văn 6 tập 1 nằm trong bộ sách "Chân trời sáng tạo" được biên soạn theo chương trình đổi mới của Bộ giáo dục. Cùng đến với những hướng dẫn cụ thể và lời giải chi tiết sau đây để nắm vững bài học hiệu quả hơn nhé.

Chuẩn bị đọc

1. Nếu chọn một hình ảnh làm biểu tượng cho Việt Nam, em sẽ chọn hình ảnh nào?
2. Em biết bài thơ hoặc bài hát nào về quê hương?

Lời giải

1. Nếu chọn hình ảnh làm biểu tượng cho Việt Nam, em sẽ chọn cảnh đẹp Hồ Gươm. Vì hình ảnh Hồ Gươm nằm giữa thủ đô Hà Nội với làn nước xanh biếc, gắn với câu chuyện kể về truyền thuyết đầy ý nghĩa lịch sử.

Hoặc: em chọn hình ảnh vịnh Hạ Long vì đây là vùng biển tuyệt đẹp, được UNESCO hai lần công nhận là di sản thiên nhiên của thế giới.

2. Bài hát về quê hương:

- Bay qua Biển Đông (nhạc sĩ: Lê Việt Khánh)
- Hãy đến với con người Việt Nam (sáng tác: Xuân Nghĩa)
- Hello Vietnam (Phạm Quỳnh Anh)
- Việt Nam ơi (Minh Beta)

* Bài thơ về quê hương:

- Quê Hương - Tác Giả: Đỗ Trung Quân
- Việt Nam Quê Hương Ta - Tác giả: Nguyễn Đình Thi
- Quê Hương - Tác Giả: Tế Hanh

Trải nghiệm cùng văn bản

1. Tám dòng thơ này giúp em hình dung gì về phong cảnh và con người Việt Nam?
2. Những dòng thơ này gợi cho em nghĩ đến đặc điểm nào của truyền thống dân tộc?

Lời giải

1. Tám dòng thơ này đã gọi cho em hình dung đến phong cảnh đất nước hữu tình có những cánh đồng lúa trải dài thẳng cánh cò bay, những dãy núi bông bênh trong mây.

Đất nước Việt Nam còn có những những người dân bao đời nay cần cù, chịu khó, vất vả một nắng hai sương trên đồng ruộng, Họ cũng chịu nhiều thương đau, trải qua bao cuộc chiến tranh ác liệt và những mất mát hi sinh.

2. Những câu thơ này gọi cho em nghĩ đến truyền thống anh hùng, anh dũng trong đấu tranh của nhân dân. Những người dân lành khi kẻ thù xâm lăng, họ sẵn sàng vùng lên chiến đấu để bảo vệ đất nước.

Suy ngẫm và phản hồi

1. Em hãy chỉ ra cách gieo vần và ngắt nhịp của bốn dòng thơ đầu.

2. Trong văn bản tác giả tập trung miêu tả những hình ảnh nào tiêu biểu của con người Việt Nam và nói đến những vẻ đẹp nào của quê hương?

3. Tìm và nêu tác dụng của những từ ngữ, hình ảnh, biện pháp tu từ đặc sắc mà tác giả sử dụng để miêu tả cảnh sắc quê hương trong bốn dòng thơ đầu.

4. Tìm và nêu tác dụng của hình ảnh, từ ngữ đặc sắc được dùng để khắc họa vẻ đẹp của con người Việt Nam trong đoạn thơ còn lại.

5. Tình cảm của tác giả đối với quê hương, đất nước được thể hiện như thế nào trong văn bản? Hãy chỉ ra một số từ ngữ, hình ảnh thể hiện trực tiếp tình cảm ấy.

6. Văn bản gọi cho em suy nghĩ và cảm xúc gì về con người và cảnh sắc quê hương?

Lời giải

1. Cách gieo vần của 4 câu thơ đầu: oi-trời; hơn-ròn-sơn

Cách ngắt nhịp: câu 1 và câu 3 nhịp 2/2/2, câu 2 và câu 4 nhịp 2/2/2/2

2. Trong bài thơ, tác giả đã nhắc đến những hình ảnh tiêu biểu của quê hương: cánh đồng lúa, cánh cò, núi đồi.

Từ đó tác giả đã nói đến những vẻ đẹp của quê hương: vẻ đẹp cảnh thiên nhiên, của những người lao động cần cù, chịu khó, của truyền thống đấu tranh bất khuất, của lòng chung thủy, sự tài hoa.

3. Các biện pháp tu từ:

- Biện pháp tu từ nhân hoá: Việt Nam đất nước ta ơi
- BPTT so sánh không ngang bằng: Mênh mông biển lúa đâu trời đẹp hơn

Tác dụng: Khiến cho hình ảnh đất nước trở nên gần gũi, thân quen, làm tăng mức độ của đất trời Việt Nam không đâu sánh bằng. Từ đó toát lên vẻ đẹp của quê hương đất nước.

4. Những vẻ đẹp của con người Việt Nam đã được khắc hoạ trong đoạn thơ đó là:

Sự vất vả, cần cù trong lao động: vất vả in sâu, áo nâu nhuộm bùn.

Sự anh hùng, mạnh mẽ, kiên cường trong chiến đấu (chịu nhiều đau thương, chìm trong máu lửa lại vùng đứng lên, đập quân thù xuống đất đen) nhưng khi trở về cuộc sống đời thường lại hiền lành, chịu thương chịu khó (súng gươm vứt bỏ lại hiền hơn xưa).

Sự thủy chung, khéo léo, chăm chỉ : yêu ai yêu trọn tấm lòng thủy chung, tay người như có phép tiên, trên tre lá cũng dệt nghìn bài thơ.

5. Tác giả đã thể hiện sự tự hào về đất nước, quê hương qua những khung cảnh thiên nhiên và văn hoá, con người như (mênh mông biển lúa đâu trời đẹp hơn, Quê hương biết mấy thân yêu), sự đồng cảm với những vất vả, hi sinh của người dân (bao nhiêu đời đã chịu nhiều đau thương, mặt người vất vả in sâu). Qua đó thể hiện tình cảm yêu mến, quý trọng với dân tộc.

6. Văn bản đã gợi cho em về một đất nước Việt Nam với rất nhiều cảnh sắc thiên nhiên tươi đẹp, thơ mộng, giàu sức sống và những con người cần cù, chịu khó trong lao động, anh hùng, kiên cường trong chiến đấu và hiền lành, chăm chỉ, thủy chung trong cuộc sống đời thường.